

Frans Walkate - Archief.

Aan het gebouw van de Nutsspaarbank werd in 1938 een nieuwe vleugel in de Geerstraat aangebouwd, op de plaats van de vroegere stallen van het huis Engelenberg. Het werd opgetrokken van beton en staal en was bestemd voor archief-ruimte. De toenmalige directeur, Frans Walkate, had met instemming van het bestuur besloten deze ruimte in te richten als bewaarplaats voor al datgene wat van belang zou kunnen zijn voor de geschiedenis van het heden en verleden van de stad Kampen.

Het was immers de bedoeling om zelf de samenstelling en de uitgifte van de Kamper Almanak door de Nutsspaarbank te laten geschieden, om hiermede niet alleen een reeds tal van jaren bestaande cultuur-historisch belangrijke uitgave in stand te houden, doch deze tevens, voorzover mogelijk, als premie beschikbaar te stellen op de wereldspaarstag, die jaarlijks op 31 October gehouden wordt.

De hiervoor samen te brengen gegevens en hoeveelheid betrouwbaar materiaal, om daaruit telkens weer de benodigde stof te putten voor de vereiste copie van deze jaarlijkse uitgave, zouden in dit archief opgeborgen en geordend worden.

Het was toch algemeen bekend, dat al mochten de grote lijnen, waarlangs Kampen's roemrijk verleden zich ontwikkeld had, hier genoegzaam bekend zijn en de hiervoor benodigde bronnen aanwezig zijn in het Oud-Archief van de stad, daarentegen het juiste inzicht in plaatselijke toestanden, gebruiken en gewoonten, alsmede de reacties op de gebeurtenissen van buitenaf, vooral voorzover het die van de laatste twee eeuwen betrof, maar al te veel een terra incognita en een geheel ongeëxploiteerd terrein vormde door het algehele gemis aan systematisch verzamelde gegevens over het betreffende tijdvak. Hoe snel verdwijnen dergelijke gegevens door de stroom van het zich telkens weer vernieuwende heden! Persoonlijkheden op het gebied van kunst, politiek en wetenschap en

wat zij tot stand brachten, raken in vergetelheid. Gebouwen, huizen, straten en pleinen veranderen en verdwijnen, corporaties en verenigingen worden opgeheven, bedrijven en zaken liquideren; militaire instellingen, jarenlang van zo grote betekenis voor Kampen en haar bevolking, komen en gaan.

Wie zal zich ooit een goed beeld kunnen vormen van haar leven en streven in al die vroegere jaren, als niet zoveel mogelijk dit alles tijdig wordt verzameld en vastgelegd?

Zo voldeed deze opzet aan een grote behoefte voor de gehele Kamper gemeenschap en het bestuur van de spaarbank toonde hiermede zijn grote instemming door de bouw en de inrichting van deze archiefruimte.

In de loop der achter ons liggende oorlogsjaren ontviel ons de enthousiaste initiatiefnemer van dit archief, Frans Walkate, waarna als hulde voor zijn werk en als een blijvende nagedachtenis het de naam kreeg van Frans Walkate-Archief.

Na de dood van de heer Walkate besloot het bestuur van de Nutsspaarbank, Mr Joan H. P. Ennema te verzoeken het beheer van het archief op zich te nemen. Ondanks de donkere jaren van oorlog en bezetting, slaagde Mr Ennema er toch in de collectie nog aanzienlijk uit te breiden. Vooral na de bevrijding kwamen zijn grote gaven het archief eerst recht ten goede. Onvermoeid speurde Mr Ennema steeds naar nieuwe aanwinsten en zo groeide ook onder zijn leiding de oorspronkelijk eenvoudige opzet uit tot een op brede basis gesteld archief, dat in zijn soort vermoedelijk uniek is in Nederland. Helaas, reeds in de eerste maand van 1947 verraste de dood deze kunstzinnige mens en harde werker.

Enige maanden later vond het bestuur van de Spaarbank de heer H. J. Moerman bereid, althans voorlopig, het beheer van het archief op zich te nemen en het behoefte geen betoog dat de belangen van het Walkate-Archief op uitnemende wijze behartigd werden door deze kenner van de Kamper geschiedenis. Onder zijn deskundige leiding werkte ook de definitieve opvolger van de heer Ennema, Drs C. N. Fehrmann, zich in.

De tegenwoordige beheerder kan weer met dankbaarheid constateren, dat de belangstelling voor het archief voortdurend groter wordt en de bijeengebrachte verzameling en gegevens zelfs buiten de stad steeds meer de aandacht be-

ginnen te trekken. Zijn streven is en zal ook in de toekomst blijven, dit archief steeds verder uit te bouwen op een wijze, die ook wetenschappelijk verantwoord mag genoemd worden.

Kamper of oud-Kamper, belangstellende of vriend van dit dankbaar streven, nodigen wij uit, om ons hierbij te steunen. Help ons aan bouwstoffen voor dit cultuur-historische archief. Schenk ons portretten, verslagen, notulen, foto's van stadsgezichten of stadsgenoten, lidmaatschapsbewijzen, brieven, gedichtenbundels, muziekprogramma's, kaarten en boekwerken, kortom alles wat maar geacht wordt, voor ons van belang te kunnen zijn.

De Kamper Almanak.

Mag het Frans Walkate-Archief met recht een unicum in ons land genoemd worden, iets dergelijks kan gezegd worden van de Kamper Almanak!

Elk jaar reikt het Bestuur van de Nutsspaarbank op Wereldspaarstag meer dan duizend exemplaren van dit fraaie boekwerkje aan zijn cliëntèle uit.

Het spreekt van zelf, dat deze uitgave slechts verantwoord genoemd mag worden, wanneer er naar gestreefd wordt, de inhoud op een zo hoog mogelijk peil te brengen.

De beheerder van het Walkate-Archief, tevens redacteur van de Almanak, acht het dan ook zijn plicht, er voor te zorgen, dat de bijdragen, onder het „Varia“-gedeelte opgenomen, niet van tijdelijke, maar van blijvende waarde zullen blijken te zijn, opdat de lezers zich bewust mogen worden van het feit, dat het Bestuur van de Nutsspaarbank met deze kostbare uitgave niet slechts een praktisch, maar in de eerste plaats een idealistisch doel nastreeft: belangstelling vragen en wekken voor het heden en verleden van de roemruchte Hanze-stad Kampen!